

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1962-1963.

14 MAI 1963.

PROJET DE LOI

créant un Ordre des architectes.

AMENDEMENTS
PRÉSENTÉS PAR LE GOUVERNEMENT
AU TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 11.

Remplacer le premier alinéa par ce qui suit :

« Les membres du Conseil de l'Ordre, effectifs et suppléants, sont élus pour un terme de quatre ans, parmi les membres de l'Ordre, de nationalité belge, âgés de trente-cinq ans au moins, inscrits depuis un an au moins au tableau tenu par le Conseil de l'Ordre pour lequel ils sont candidats et depuis cinq ans au moins à l'un des tableaux de l'Ordre et n'ayant encouru aucune sanction disciplinaire, sous réserve toutefois des dispositions prévues à l'article 41bis, § 3. »

JUSTIFICATION.

Afin d'assurer la parfaite intégrité professionnelle des membres des conseils de l'Ordre qui seront chargés d'apprécier la conduite professionnelle de leurs collègues, l'article 43 du projet de loi prévoit la déchéance des mandats des membres des Conseils de l'Ordre qui ont encouru, en dernier ressort, une sanction disciplinaire.

La logique veut évidemment que la sanction disciplinaire qui est une cause de déchéance d'un mandat de membre du conseil de l'Ordre, soit également une cause d'inéligibilité.

Cette sanction disciplinaire ne sera une cause d'inéligibilité ou de déchéance de mandat de membre d'un Conseil de l'Ordre que dans la mesure où elle n'a pas fait l'objet de l'effacement ou de la réhabilitation proposée par un autre amendement du Gouvernement.

Aussi, dans la majorité des cas, la cause d'inéligibilité ou de déchéance n'existera que pendant une période de cinq années.

Voir :

487 (1962-1963) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 à 4 : Amendements.
- N° 5 : Rapport.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1962-1963.

14 MEI 1963.

WETSONTWERP

tot oprichting van een Orde van de architecten.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE REGERING
OP DE TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 11.

Het eerste lid vervangen door wat volgt :

« De gewone en plaatsvervangende leden van de raad van de Orde worden voor een termijn van vier jaar gekozen onder de leden van de Orde die de Belgische Nationaliteit bezitten, ten minste vijfendertig jaar oud zijn, ten minste sedert een jaar ingeschreven zijn op de tabel van de Raad van de Orde waarvoor zij kandidaat zijn, en ten minste sedert vijf jaar op een van de tabellen van de Orde, en onder voorbehoud van de beschikkingen voorzien bij artikel 41bis, § 3, geen tuchtstraf hebben opgelopen. »

VERANTWOORDING.

Ten einde de volmaakte beroepsintegriteit te verzekeren van de leden van de raden van de Orde die tot opdracht zullen hebben het professionele gedrag van hun collega's te beoordelen, voorziet het artikel 43 van het wetsontwerp in de vervallenverklaring van het mandaat in hoofde van de leden van de raden van de Orde die, in laatste aanleg, een tuchtstraf hebben opgelopen.

Het is logisch dat de tuchtstraf die een reden is van vervallenverklaring van het mandaat van een lid van de raad van de Orde, eveneens een reden zij van onverkiesbaarheid.

Die tuchtstraf zal slechts een reden van onverkiesbaarheid of van vervallenverklaring van het mandaat van lid van de raad van de Orde zijn voor zover de tuchtstraf niet het voorwerp is geweest van een uitwissing of rehabilitatie, voorgesteld door een ander amendement van de Regering.

Ook zal, in de meeste gevallen, de reden van onverkiesbaarheid of van vervallenverklaring slechts voor een duur van vijf jaar gelden.

Zie :

487 (1962-1963) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 tot 4 : Amendementen.
- N° 5 : Verslag.

Enfin, il apparaît légitime de prévoir que seul, pourra exercer un mandat au sein d'un Conseil de l'Ordre, le membre qui exerce la profession depuis un an au moins dans le ressort du Conseil de l'Ordre.

La réunion des conditions d'éligibilité devra évidemment s'apprécier à la date de l'élection.

Art. 21.

Au § 1, remplacer les deux derniers alinéas par ce qui suit :

« La suspension entraîne la privation du droit de participation aux élections du Conseil, pendant la durée de l'exécution de cette peine.

La radiation entraîne l'interdiction d'exercer en Belgique, la profession d'architecte ».

Art. 27.

Compléter cet article par un 4^e alinéa, libellé comme suit :

« En matière de réhabilitation, ils connaissent des demandes relatives aux décisions de suspension ou de radiation qu'ils ont prononcées ou qui ont été prononcées, sans qu'il y ait eu recours, par un Conseil de l'Ordre dont ils connaissent des décisions en application des alinéas 2 et 3. Si la demande concerne plusieurs sanctions de suspension, il ne sera tenu compte que de la dernière en date pour la détermination de la compétence ».

Art. 31.

Compléter comme suit le dernier alinéa :

« ainsi que sur les demandes de réhabilitation introduites en application de l'article 41bis, § 2 ».

Art. 41bis (nouveau).

Insérer un article 41bis (nouveau), libellé comme suit :

« § 1. — Toutes les sanctions disciplinaires inférieures à celle de la suspension sont effacées après un délai de cinq ans depuis l'exécution de la dernière sanction à condition que le membre de l'Ordre n'ait pas été frappé de la peine de suspension et n'ait encouru aucune sanction nouvelle pendant ce délai.

§ 2. — Tout membre de l'Ordre qui a encouru une ou plusieurs sanctions disciplinaires n'ayant pas été effacées en application du paragraphe 1^{er}, peut introduire une demande en réhabilitation auprès du Conseil d'Appel.

Cette demande n'est recevable que si :

1^o) un délai de cinq ans s'est écoulé depuis l'exécution de la dernière sanction;

2^o) l'intéressé n'a pas déjà bénéficié d'une réhabilitation;

3^o) l'intéressé a obtenu la réhabilitation en matière pénale au cas où une des sanctions disciplinaires a été prise pour un fait qui a donné lieu à une condamnation pénale.

Anderzijds blijkt het gerechtvaardigd te stellen dat alleen een man daat bij de Raad van de Orde kan vervullen het lid dat ten minste een jaar zijn beroep heeft uitgeoefend in het rechtsgebied van de Raad van de Orde.

Men moet zich plaatsen op de datum van de verkiezing om te oordelen of aan de vereiste voorwaarden van verkiesbaarheid voldaan is.

Art. 21.

In § 1, de laatste twee ledenvervangen door wat volgt :

« Schorsing brengt het verlies met zich van het recht om aan de verkiezingen van de Raden deel te nemen en dat voor de toepassingsduur van die tuchtstraf.

Schrapping brengt het verbod met zich het beroep van architect in België uit te oefenen. »

Art. 27.

Dit artikel aanvullen met een vierde lid, dat luidt als volgt :

« Inzake eerherstel, nemen zij kennis van de aanvragen betreffende de beslissingen van schorsing of van schrapping die zij hebben uitgesproken, of die werden uitgesproken, zonder dat verhaal werd ingesteld, door een Raad van de Orde tegenover de beslissingen waarvan zij bevoegd zijn krachtens lid 2 en lid 3. Als de aanvraag tot eerherstel gaat over verschillende straffen van schorsing, zal enkel rekening gehouden worden met de laatste in datum om de bevoegdheid te bepalen. »

Art. 31.

Het laatste lid aanvullen met wat volgt :

« alsmede inzake de aanvragen tot eerherstel in toepassing van artikel 41bis, § 2. »

Art. 41bis (nieuw).

Een artikel 41bis (nieuw) invoegen, dat luidt als volgt :

« § 1. — Alle tuchtstraffen, geringer dan de schorsing, zijn uitgewist na een termijn van vijf jaar sedert de tentuitvoerlegging van de laatste sanctie, op voorwaarde dat het lid van de Orde niet getroffen werd met een straf van schorsing en hem intussen geen nieuwe sanctie opgelegd werd.

§ 2. — Ieder lid van de Orde die één of meer tuchtstraffen heeft opgelopen, welke niet geschrapt werden bij toepassing van § 1, mag bij de Raad van beroep een aanvraag tot eerherstel indienen.

Die aanvraag is slechts ontvankelijk op voorwaarde dat :

1^o) een termijn van vijf jaar verlopen is sedert de tentuitvoerlegging van de laatste sanctie;

2^o) dat betrokkenen vroeger niet reeds eerherstel heeft genoten;

3^o) dat betrokkenen eerherstel op strafrechtelijk gebied heeft bekomen voor het geval waarin hem een tuchtstraf werd opgelegd voor een feit dat aanleiding was tot een strafrechtelijke veroordeling. »

4^e) un délai de deux ans s'est écoulé depuis la décision du Conseil d'Appel, au cas où celui-ci a rejeté une demande antérieure.

§ 3. — L'application de la disposition prévue au paragraphe 1^{er} ainsi que la décision accordant réhabilitation font cesser pour l'avenir tous les effets des sanctions auxquelles cette disposition ou la décision s'applique. »

JUSTIFICATION.

Au cours de la discussion du projet de loi à la Commission des Classes Moyennes, la question a été posée de savoir si l'il ne convenait pas de prévoir une procédure d'effacement ou de réhabilitation pour les sanctions disciplinaires prononcées à charge des membres de l'Ordre.

Une telle procédure apparaît opportune en considération des graves conséquences que peuvent avoir ces sanctions disciplinaires.

Aussi modérées qu'elles soient, ces sanctions disciplinaires empêchent, en effet, l'exercice d'un mandat au sein des organes de l'Ordre et peuvent enterrer définitivement la carrière de celui qui en est frappé au cas où il désirerait exercer sa profession dans les lieux d'un contrat d'emploi ou d'un statut.

En outre, la peine de radiation aussi méritée qu'elle puisse être, prive définitivement de l'exercice d'une profession, une personne qui a reçu une formation spécialisée et qui, de ce fait, pourrait éprouver de sérieuses difficultés à se reclasser.

Pour l'exercice de la profession d'avocat qui exige pourtant des conditions très strictes d'honorabilité et de dignité, les conseils de l'Ordre admettent la possibilité d'une réhabilitation, et d'une réinscription.

Le projet de loi relatif à l'Ordre des Médecins qui vient d'être déposé au Sénat, propose également à la suite de l'expérience acquise, une procédure de réhabilitation qui n'avait pas été prévue par la loi du 25 juillet 1938 créant l'Ordre des Médecins.

Le texte proposé par la Commission prévoit la possibilité d'une réhabilitation qui serait soumise à l'appréciation des Conseils de l'Ordre.

Dans une matière aussi délicate, il apparaît souhaitable de fixer, dans la loi, un certain nombre de conditions dans lesquelles l'effacement des sanctions disciplinaires ou une réhabilitation peut intervenir.

L'article nouveau qui est proposé s'inspire très largement des dispositions proposées par le susdit projet de loi. Il prévoit l'effacement automatique, après un délai de cinq ans, de toutes les sanctions disciplinaires pouvant être considérées comme de moindre importance. Quant aux sanctions particulièrement graves, telles que la suspension ou la radiation, il prévoit une réhabilitation qui sera soumise à l'appréciation du Conseil d'Appel, pour autant que certaines conditions de recevabilité se trouvent réunies.

Le Conseil d'appel tiendra compte de tous les éléments susceptibles de faire apparaître l'amendement de la personne qui a fait l'objet des sanctions.

Les effets de l'effacement ou de la réhabilitation ne vaudront que pour l'avenir. L'un de ces effets sera évidemment de faire disparaître la cause de la déchéance d'un mandat au sein d'un organe de l'Ordre.

Les amendements aux articles 27 et 31 régissent la question de la compétence des Conseils d'Appel en matière de réhabilitation. Il est souhaitable que le Conseil d'Appel compétent soit celui qui a prononcé la sanction ou qui doit normalement connaître de l'appel des décisions rendues par le Conseil de l'Ordre qui a prononcé la sanction. Au cas, toutefois, où la réhabilitation porterait sur plusieurs peines de suspension, le Conseil d'Appel sera compétent, à raison de la peine, la dernière en date, qui aura à connaître de la demande de réhabilitation.

Enfin, l'amendement à l'article 21 aménage le texte de cet article en fonction des modifications proposées en matière d'éligibilité et de réhabilitation.

Le Ministre des Classes Moyennes,

4^e) dat een termijn van twee jaar verstrekken is sedert de beslissing van de Raad van Beroep waardoor reeds een vorige aanvraag verworpen werd.

§ 3. — De toepassing van de beschikking voorzien bij § 1, alsook de beslissing van eerherstel, doen voor de toekomst alle gevolgen van die beschikking of van die beslissing ophouden. »

VERANTWOORDING.

Tijdens de besprekingen van het wetsontwerp in de Commissie voor de Middenstand, werd de vraag gesteld of het niet passend was een procedure te voorzien van uitwissing of van eerherstel voor de tuchtstraffen ten laste van de leden van de Orde uitgesproken.

Dergelijke procedure lijkt nuttig als men de zware gevolgen, die deze tuchtstraffen met zich kunnen brengen, in overweging neemt.

Hoe gematigd deze tuchtstraffen ook mogen wezen, zij beletten de uitoefening van een mandaat in de schoot van de organen van de Orden, en kunnen definitief de loopbaan van de getroffene breken wanneer hij zijn beroep zou wensen uit te oefenen in dienstverband of onder statuut.

Overigens, hoe verdienst de straf van schrapping ook mag zijn, zij beroeft definitief iemand, die een gespecialiseerde vorming heeft genoten, van de uitoefening van een beroep, zodat hij dan ook zeer ernstige moeilijkheden zou kunnen ondervinden om zich te herclasseren.

Voor de uitoefening van het beroep van advocaat, dat nochtans eisen stelt inzake achtbaarheid en waardigheid, aanvaarden de Raden van de Orde de mogelijkheid van eerherstel en van herinschrijving.

Het wetsvoorstel betreffende de Orde der geneesheren dat zoeven bij de Senaat is neergelegd, voorziet eveneens, ingevolge de opgedane ervaringen, in een procedure van eerherstel, waarin niet was voorzien in de wet van 25 juli 1938, tot instelling van de Orde der geneesheren.

De tekst welke de Commissie voorstelt, voorziet in de mogelijkheid van een eerherstel waarover de Raden van de Orde uitspraak doen.

Het is wenselijk dat in zo een kiese zaak, de wet zekere voorwaarden stelt waaraan de uitwissing van de tuchtstraffen of het eerherstel moeten voldoen.

Het nieuwe artikel dat voorgesteld wordt, steunt op de beschikkingen voorzien in het voorstel tot wijziging van de wet op de Orde van de geneesheren. Het voorziet, na een termijn van vijf jaar, een automatische uitwissing van alle tuchtstraffen die als geringere straffen kunnen aangezien worden. Wat betreft de zware sancties, zoals als schorsing en de schrapping, voorziet het eerherstel waarover de Raad van beroep zal oordelen voor zover aan zekere voorwaarden van ontvankelijkheid voldaan is.

De Raad van beroep zal rekening houden met alle gegevens die doen blijken van het beteren van de persoon die het voorwerp van de tuchtstraffen was.

De gevolgen van de uitwissing of van het eerherstel gelden slechts voor de toekomst. Een van die gevolgen zal natuurlijk zijn dat de oorzaak van de vervallenverklaring van een mandaat bij een orgaan van de Orde zal wegvalLEN.

De amendementen op artikelen 27 en 31 regelen de kwestie van de bevoegdheid van de Raden van beroep inzake eerherstel. Het is wenselijk dat de bevoegde Raad van beroep die zij, welke de straf heeft uitgesproken of welke normaal bevoegd is inzake beroep tegen de beslissingen van de Raad van de Orde die de tuchtstraf uitsprak. Wanneer echter de aanvraag tot eerherstel verschillende tuchtstraffen van schorsing betreft, dan zal de aanvraag tot eerherstel onder de bevoegdheid vallen van de Raad van beroep die bevoegd is voor de tuchtstraf van schorsing die het laatst in datum is.

Tenslotte, bij het amendement op artikel 21, wordt de tekst aangepast in overeenstemming met de voorgestelde wijzigingen inzake verkiezbaarheid en inzake eerherstel.

De Minister van Middenstand,

A. DE CLERCK.